

Suvestinė redakcija nuo 1999-05-06 iki 1999-12-22

Nutarimas paskelbtas: Žin. 1996, Nr. [72-1728](#), i. k. 0961100NUTA00000855

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

**N U T A R I M A S
DĖL ANYKŠČIŲ, PAVILNIŲ IR VERKIŲ REGIONINIŲ PARKŲ NUOSTATŲ
PATVIRTINIMO**

1996 m. liepos 19 d. Nr. 855
Vilnius

Pakeistas teisės akto pavadinimas:

Nr. [490](#), 1999-04-29, Žin., 1999, Nr. 39-1227 (1999-05-05), i. k. 0991100NUTA00000490

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Anykščių, Pavilnių ir Verkių regioninių parkų nuostatus (pridedama)

Punkto pakeitimai:

Nr. [490](#), 1999-04-29, Žin., 1999, Nr. 39-1227 (1999-05-05), i. k. 0991100NUTA00000490

2. Pavesti Aplinkos apsaugos ministerijai iki 1997 m. vasario 1 d. įsteigti Dubysos, Krekenavos, Salantų, Sirvėtos, Varnių ir Ventos regioninių parkų direkcijas, Metelių regioninio parko tarnybą ir patvirtinti jų nuostatus.

MINISTRAS PIRMININKAS

MINDAUGAS STANKEVIČIUS

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS,
PAVADUOJANTIS APLINKOS APSAUGOS MINISTRĄ

VYTAUTAS EINORIS

ANYKŠČIŲ REGIONINIO PARKO NUOSTATAI

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Anykščių regioninis parkas (toliau vadinama – regioninis parkas) įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I-2913, siekiant išsaugoti vertingiausius Anykščių krašto gamtinius ir kultūrinius kompleksus bei objektus, juos tvarkyti ir racionaliai naudoti.

2. Regioninio parko apsaugos bei naudojimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos apskrities valdymo įstatymas, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas, Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas, kiti įstatymai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, saugomų teritorijų nuostatai, nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos reglamentai, kiti Lietuvos Respublikos Vyriausybės teisės aktai bei šie nuostatai. Šiais dokumentais vadovaujamosi regioninio parko veikloje.

3. Regioninio parko teritorija tvarkoma pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą regioninio parko planavimo schemą ir parengtus bei nustatytą tvarka suderintus ir patvirtintus Anykščių miesto, miestelių ir kaimų bendruosius (detaliuosius) planus, nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymo, miškotvarkos, žemėtvarkos, vandentvarkos, rekreacijos, kelių bei inžinerinių komunikacijų ir kitus projektus.

4. Regioninio parko teritorijoje nuosavybės teisė į žemę ir mišką atstatoma, žemė parduodama ar nuomojama įstatymų nustatyta tvarka.

5. Privatizuojamiems objektams, esantiems regioninio parko teritorijoje, taikomos Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos Privatizuojamų objektų, esančių valstybės saugomose teritorijose, naudojimo privalomosios sąlygos.

REGIONINIO PARKO PASKIRTIS, APSAUGA IR NAUDOJIMAS

6. Regioninio parko paskirtis yra:

6.1. išsaugoti Šventosios slėnį su senvagėmis, eroziniais atragiais ir raguvomis, Kurklių eroziniu cirkui, Anykščių šilelį su Šventosios salpinėmis pievomis ir Budragaidžio liūninio tipo ežerėliu, Rubikių – Mūšėjaus ežeryną su salomis, Anykštos ir Virintos senslėnius, Storių takoskyrinį moreninį masyvą;

6.2. išsaugoti kultūros paveldo vertybes, iš jų Šeimyniškių, Liudiškių, Piliakalnio, Buivydėnų, Bijeikių piliakalnių, Burbiškių parko ir dvaro kompleksą, Anykščių senamiestį;

6.3. išsaugoti gamtinės ekosistemos stabilumą, biotos komponentus;

6.4. atkurti sunaikintus ir pažeistus gamtos, kultūros kompleksus bei objektus;

6.5. atlikti mokslo tyrimus ir kaupti informaciją gamtosaugos, kultūros paveldo apsaugos ir kitose srityse;

6.6. sudaryti sąlygas plėtoti rekreacinę veiklą, pirmiausia pažintinį turizmą, poilsavimą tam skirtose zonose bei vietose, numatytose regioninio parko planavimo schemoje;

6.7. reglamentuoti ūkinę veiklą bei urbanizacijos plėtotę pagal regioninio parko planavimo schemą;

6.8. propaguoti gamtosaugos idėjas, materialinės ir dvasinės kultūros palikimą.

7. Regioninio parko teritorija pagal gamtos ir kultūros vertybes, jų pobūdį, apsaugos formas ir naudojimo galimybes skirstoma į konservacinę (gamtiniai rezervatai ir draustiniai), apsauginę,

rekreacinę, ūkinę (miškų ūkio ir žemės ūkio), gyvenamąją ir bendrojo naudojimo vandenų funkcines zonas.

8. Ūkinė, rekreacinė ar kita veikla negali prieštarauti šių nuostatų 6.1–6.3 punktuose nurodytiems regioninio parko uždaviniams, ja neleistina keisti parko kraštovaizdžio, teršti aplinkos, pažeisti ekologinės pusiausvyros.

9. Rengiamų teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai turi būti derinami su regioninio parko planavimo schemos sprendiniais.

Statybos ir rekonstravimo darbai regioniniame parke gali būti vykdomi tik turint leidimą, išduotą įgaliotos statybos priežiūros tarnybos. Pastatai projektuojami, statomi ar rekonstruojami pagal teisės aktuose ir teritorinio planavimo dokumentuose nurodytus reikalavimus, atsižvelgiant į regiono architektūros savitumus (aukštumą, pobūdį, formas, tradicines statybines medžiagas) bei kraštovaizdžio pobūdį.

10. Organizuoti parke rekreacinę veiklą leidžiama tik suderinus tai su regioninio parko administracija ir Anykščių rajono valdyba.

11. Statyti palapines, kurti laužus, važinėti ir statyti transporto priemonės leidžiama tik tam skirtose vietose.

REGIONINIO PARKO VALDYMAS IR VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

12. Regioninio parko veiklą organizuoja:

12.1. regioninio parko jungtinė taryba;

12.2. regioninio parko tarnyba, kuri yra juridinis asmuo, turi antspaudą su savo pavadinimu, sąskaitas banke bei savo simbolius ir priskirta Anykščių rajono savivaldybės reguliavimo sričiai.

13. Regioninio parko jungtinės tarybos nariai yra:

13.1. regioninio parko direktorius, skiriamas Anykščių rajono mero;

13.2. Anykščių rajono savivaldybės atstovas, skiriamas rajono mero;

13.3. Utenos aplinkos apsaugos regiono departamento arba Anykščių aplinkos apsaugos agentūros atstovas, skiriamas aplinkos apsaugos ministro;

13.4. Utenos apskrities valdytojo administracijos atstovas, skiriamas apskrities valdytojo;

13.5. Anykščių miškų urėdijos atstovas, skiriamas miškų ūkio ministro;

13.6. regiono paminklotvarkos tarnybos atstovas, skiriamas Kultūros ministerijos Kultūros vertybių apsaugos departamento direktoriaus.

14. Regioninio parko tarnybai vadovauja regioninio parko direktorius. Jos sudėtyje gali būti įsteigti gamtosaugos, kultūros vertybių apsaugos bei kiti skyriai, regioninio parko inspekcija, pažintinės rekreacijos centras.

15. Regioninio parko direktorius atstovauja regioniniam parkui, kai sprendžiami kurie nors parko klausimai, sudaromos su kitomis institucijomis ir organizacijomis sutartys. Regioninio parko direktorius:

15.1. pirmininkauja regioninio parko jungtinės tarybos posėdžiams;

15.2. organizuoja aplinkosauginę, mokslinę, rekreacinę ir švietėjišką bei propagandinę regioninio parko veiklą, atlieka jos analizę;

15.3. atsako už regioniniame parke vykdomą veiklą;

15.4. pateikia Aplinkos apsaugos ministerijai, Anykščių rajono savivaldybės tarybai, Utenos apskrities valdytojo administracijai metinę regioninio parko veiklos ir būklės ataskaitą.

16. Regioninio parko jungtinė taryba:

16.1. formuoja regioninio parko veiklos politiką, kryptis;

16.2. teikia pasiūlymus dėl lėšų, kurių reikia regioninio parko veiklai organizuoti, kai rengiami Lietuvos valstybės biudžeto ir savivaldybės biudžeto projektai;

16.3. nagrinėja ir nustatytą tvarka teikia išvadas dėl detaliųjų ir bendrųjų planų, gali užsakyti statybos ar kitų projektų ekspertinį vertinimą;

16.4. tvirtina regioninio parko tvarkymo tikslines programas, suderintas su Aplinkos apsaugos ministerija;

- 16.5. tvirtina nustatytą tvarka suderintus regioninio parko simbolius;
- 16.6. tvirtina regioninio parko lankymo taisykles;
- 16.7. priima sprendimus dėl stojimo į nacionalines ir tarptautines organizacijas.
- 17. Regioninio parko tarnyba:
 - 17.1. organizuoja aplinkosaugos, pažintinę rekreacinę ir švietėjišką bei propagandinę veiklą regioniniame parke;
 - 17.2. organizuoja ir vykdo mokslo tyrimus bei stebėjimus;
 - 17.3. įrengia gamtos ir kultūros vertybių ekspozijas, prižiūri gamtinius rezervatus;
 - 17.4. įrengia informacinius centrus ir panašiai;
 - 17.5. vykdo kitus regioninio parko priežiūros ir tvarkymo darbus.
- 18. Regioninio parko apsaugos ir naudojimo priežiūrą bei kontrolę pagal kompetenciją vykdo regioninio parko tarnyba, aplinkos apsaugos agentūra, kultūros vertybių apsaugos kontrolės tarnyba, miškų bei statybų priežiūros inspekcijos, priklausančios atitinkamai Anykščių rajono savivaldybės, Aplinkos apsaugos ministerijos, Kultūros ministerijos Kultūros vertybių apsaugos departamento, Miškų ūkio ministerijos bei Utenos apskrities valdytojo reguliavimo sričiai, taip pat Anykščių rajono valdyba.
- 19. Sprendimai svarbiausiais regioninio parko veiklos klausimais priimami regioninio parko jungtinės tarybos posėdžiuose. Juos organizuoja ir jiems pirmininkauja regioninio parko direktorius. Posėdžiai rengiami ne rečiau kaip kartą per 3 mėnesius.
- 20. Apie posėdžio rengimą ir pateiktus jame svarstyti klausimus regioninio parko jungtinės tarybos nariai informuojami ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki posėdžio. Svarstytinus klausimus gali pateikti regioninio parko direktorius ir regioninio parko jungtinės tarybos nariai.
- Į regioninio parko jungtinės tarybos posėdžius gali būti kviečiami valstybės institucijų atstovai, mokslininkai, projektuotojai ir kiti suinteresuoti asmenys.
- 21. Regioninio parko jungtinės tarybos sprendimų projektus, kitą medžiagą pagal pateiktus svarstyti klausimus posėdžiui rengia regioninio parko direktorius. Posėdis laikomas teisėtu, jeigu jame dalyvauja du trečdaliai regioninio parko jungtinės tarybos narių. Posėdžių protokolus ir sprendimus pasirašo regioninio parko direktorius. Regioninio parko jungtinės tarybos sprendimai priimami balsų dauguma.
- 22. Regioninio parko valstybinius miškus valdo, naudoja, pagal miškotvarkos projektus juos saugo ir tvarko Anykščių miškų urėdija.
- 23. Svarbiausias regioninio parko problemas pagal kompetenciją gali nagrinėti ir teikti pasiūlymus dėl jų sprendimo Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų mokslinė konsultacinė taryba prie Aplinkos apsaugos ministerijos, Kultūros ministerija, Statybos ir urbanistikos ministerija, Žemės ūkio ministerija, kitos ministerijos, Utenos apskrities valdytojo administracija ir kitos valstybinės institucijos, taip pat Anykščių rajono savivaldybė.

REGIONINIO PARKO VEIKLOS EKONOMINIAI PAGRINDAI

- 24. Regioninio parko žemė valdoma ir naudojama Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų nustatyta tvarka.
- 25. Regioninio parko finansiniai ištekliai gali būti:
 - 25.1. Lietuvos valstybės biudžeto lėšos;
 - 25.2. Anykščių rajono savivaldybės biudžeto lėšos;
 - 25.3. valstybinio ir savivaldybės gamtos apsaugos fondų lėšos;
 - 25.4. pajamos iš parko pažintinės rekreacinės, leidybinės, kultūrinės, ūkinės-komercinės ir kitos veiklos, savanoriški juridinių ir fizinių asmenų įnašai, kitos įplaukos.
- 26. Regioninio parko finansiniai ištekliai naudojami:
 - 26.1. regioninio parko tarnybai išlaikyti;
 - 26.2. regioniniam parkui tvarkyti, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms išsaugoti pagal tikslines programas;
 - 26.3. mokslo tyrimams atlikti;

26.4. regioninio parko gamtos ir kultūros vertybių apsaugos programoms įgyvendinti, pažintinei rekreacijai plėtoti, regioninio parko vertybėms, jų apsaugai populiarinti, parkui reklamuoti;

26.5. ypač svarbioms nenumatytoms priemonėms vykdyti (stichinių nelaimių padariniams šalinti ir panašiai);

26.6. kitoms su regioninio parko veikla susijusioms priemonėms vykdyti.

REGIONINIO PARKO, KITŲ JURIDINIŲ IR FIZINIŲ ASMENŲ TEISĖS BEI PAREIGOS

27. Mokesčių bei paslaugų lengvatos fiziniams asmenims, gyvenantiems regioninio parko teritorijoje, taikomos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

28. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą regioninio parko teritorijoje juridiniai ir fiziniai asmenys gali verstis veikla, neprieštaraujančia regioninio parko tikslams ir uždaviniams.

29. Regioninio parko žemės naudotojai, kiti juridiniai ir fiziniai asmenys privalo laikytis veiklos apribojimų, nustatytų Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme bei kituose įstatymuose, regioninio parko planavimo schemoje ir kituose teritorijų planavimo dokumentuose, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, saugomų teritorijų nuostatuose bei kituose teisės aktuose.

30. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą žemės naudotojai negali trukdyti pažintiniais tikslais lankyti saugomų kraštovaizdžio kompleksų ir objektų.

31. Regioninio parko tarnyba turi išimtinę teisę naudoti parko simbolius.

32. Juridiniai ir fiziniai asmenys, pažeidę šių nuostatų reikalavimus, traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.

Patvirtinta. *Neteko galios nuo 1999-05-06*

Priedo naikinimas:

Nr. [490](#), 1999-04-29, *Žin. 1999, Nr. 39-1227 (1999-05-05)*, i. k. 0991100NUTA00000490

Patvirtinta. *Neteko galios nuo 1999-05-06*

Priedo naikinimas:

Nr. [490](#), 1999-04-29, *Žin. 1999, Nr. 39-1227 (1999-05-05)*, i. k. 0991100NUTA00000490

Patvirtinta. *Neteko galios nuo 1999-05-06*

Priedo naikinimas:

Nr. [490](#), 1999-04-29, *Žin. 1999, Nr. 39-1227 (1999-05-05)*, i. k. 0991100NUTA00000490

PAVILNIŲ REGIONINIO PARKO NUOSTATAI

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pavilnių regioninis parkas (toliau vadinama – regioninis parkas) įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I-2913, siekiant išsaugoti erozinių raguvynų bei Vilnios slėnio kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti.

2. Regioninio parko apsaugos ir naudojimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos apskrities valdymo įstatymas, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas, Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas, kiti įstatymai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, saugomų teritorijų nuostatai, nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos reglamentai, kiti Lietuvos Respublikos Vyriausybės teisės aktai bei šie nuostatai. Šiais dokumentais vadovaujamosi regioninio parko veikloje.

3. Regioninio parko teritorija tvarkoma pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą regioninio parko planavimo schemą ir parengtus bei nustatytą tvarka suderintus ir patvirtintus Vilniaus miesto bendruosius (detaliuosius) planus, nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymo, miškotvarkos, rekreacijos, kelių bei inžinerinių komunikacijų ir kitus projektus.

4. Regioninio parko teritorijoje nuosavybės teisė į žemę ir mišką atstatoma, žemė parduodama ar nuomojama įstatymų nustatyta tvarka.

5. Privatizuojamiems objektams, esantiems regioninio parko teritorijoje, taikomos Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos Privatizuojamų objektų, esančių valstybės saugomose teritorijose, naudojimo privalomosios sąlygos.

REGIONINIO PARKO PASKIRTIS, APSAUGA IR NAUDOJIMAS

6. Regioninio parko paskirtis yra:

6.1. išsaugoti Kalnų, Šveicarijos, Iškartų, Barsukynės, Rokantiškių, Markučių bei Tuputiškių erozinius raguvynus su būdingomis augalų bendrijomis, Ribiškių ir Sapieginės erozinių vėduoklių kraštovaizdžio struktūrą, Lyglaukių didžiuosius erozinius atragius, Vilnelės slėnį;

6.2. išsaugoti kultūros paveldo vertybes, iš jų Rokantiškių ir Puškorių archeologines, Vilnios slėnio techninės kultūros vertybes bei gynybinių įrenginių liekanas;

6.3. išsaugoti gamtinės ekosistemos stabilumą, biotos komponentus, augalų rūšių, įrašytų į Lietuvos raudonąją knygą, augavietes;

6.4. atkurti pažeistus gamtos, kultūros kompleksus bei objektus;

6.5. atlikti mokslo tyrimus ir kaupti informaciją gamtosaugos, kultūros paveldo apsaugos ir kitose srityse;

6.6. sudaryti sąlygas plėtoti rekreacinę veiklą, pirmiausia pažintinį turizmą, poilsiavimą tam skirtose zonose bei vietose, numatytose regioninio parko planavimo scheme;

6.7. reglamentuoti ūkinę veiklą bei urbanizacijos plėtotę pagal regioninio parko planavimo schemą;

6.8. propaguoti gamtosaugos idėjas, materialinės ir dvasinės kultūros palikimą.

7. Regioninio parko teritorija pagal gamtos ir kultūros vertybes, jų pobūdį, apsaugos formas ir naudojimo galimybes skirstoma į konservacinę, apsauginę, rekreacinę, gyvenamąją ir ūkinę funkcines zonas.

8. Ūkinė, rekreacinė ar kita veikla negali prieštarauti šių nuostatų 6.1–6.3 punktuose nurodytiems regioninio parko uždaviniams, ja neleistina keisti parko kraštovaizdžio, teršti aplinkos, pažeisti ekologinės pusiausvyros.

9. Rengiamų teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai turi būti derinami su regioninio parko planavimo schemos sprendiniais.

Regioninio parko teritorijoje draudžiama suteikti naujus sklypus namų statybai. Statybos ir rekonstravimo darbai pagal detaliuosius projektus esamuose sklypuose gali būti vykdomi tik turint leidimą, išduotą įgaliotos statybos priežiūros tarnybos. Pastatai projektuojami, statomi ar rekonstruojami pagal teisės aktuose ir teritorinio planavimo dokumentuose nurodytus reikalavimus, atsižvelgiant į parko teritorijos architektūros savitumus (aukštumą, pobūdį, formas, tradicines statybines medžiagas) bei kraštovaizdžio pobūdį.

10. Organizuoti rekreacinę veiklą parke leidžiama tik suderinus tai su regioninio parko administracija ir Vilniaus miesto valdyba.

11. Statyti palapines, kurti laužus, važinėti ir statyti transporto priemonės leidžiama tik nustatytose vietose.

REGIONINIO PARKO VALDYMAS IR VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

12. Regioninio parko veiklą organizuoja regioninio parko direkcija (toliau vadinama – direkcija), priskirta Vilniaus miesto savivaldybės reguliavimo sričiai.

13. Direkcija yra biudžetinė įstaiga – juridinis asmuo, turi antspaudą su savo pavadinimu, sąskaitas banke ir savo simbolius. Direkcijos sudėtyje gali būti įsteigti gamtosaugos, kultūros vertybių apsaugos bei kiti skyriai, regioninio parko inspekcija, pažintinės rekreacijos centras. Direkcijos nuostatus tvirtina Vilniaus miesto valdyba.

14. Direkcijai vadovauja direktorius, kurį skiria Vilniaus miesto valdyba.

15. Direkcija:

15.1. organizuoja aplinkosauginę, pažintinę rekreacinę ir švietėjišką bei propagandinę regioninio parko veiklą, organizuoja ir vykdo mokslo tyrimus bei stebėjimus;

15.2. teikia, suderinusi su Aplinkos apsaugos ministerija, Vilniaus miesto valdybai tvirtinti regioninio parko tvarkymo tikslines programas;

15.3. tvirtina nustatytą tvarką suderintus regioninio parko simbolius;

15.4. tvirtina regioninio parko lankymo taisykles;

15.5. priima sprendimus dėl stojimo į nacionalines ir tarptautines organizacijas;

15.6. organizuoja informacinių centrų, gamtos ir kultūros vertybių ekspozicijų įrengimą;

15.7. pateikia Aplinkos apsaugos ministerijai, Vilniaus miesto tarybai bei Vilniaus apskrities valdytojo administracijai metinę savo veiklos ir regioninio parko būklės ataskaitą.

16. Vilniaus miesto valdyba teikia pasiūlymus dėl lėšų, kurių reikia regioninio parko veiklai organizuoti, kai rengiami Lietuvos valstybės biudžeto bei savivaldybės biudžeto projektai.

17. Regioninio parko teritorijos apsaugos ir naudojimo priežiūrą bei kontrolę pagal kompetenciją vykdo direkcija, aplinkos apsaugos agentūra, kultūros vertybių apsaugos kontrolės tarnyba, miškų bei statybų priežiūros inspekcijos, priklausančios atitinkamai Vilniaus miesto savivaldybės, Aplinkos apsaugos ministerijos, Miškų ūkio ministerijos, Kultūros ministerijos Kultūros vertybių apsaugos departamento bei Vilniaus apskrities valdytojo reguliavimo sričiai, taip pat Vilniaus miesto valdyba.

Svarbiausias regioninio parko problemas pagal kompetenciją gali nagrinėti ir teikti pasiūlymus dėl jų sprendimo Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų mokslinė konsultacinė taryba prie Aplinkos apsaugos ministerijos, Kultūros ministerija, Statybos ir urbanistikos ministerija, Žemės ūkio ministerija, kitos ministerijos, Vilniaus apskrities valdytojo administracija ir kitos valstybinės institucijos, taip pat Vilniaus miesto valdyba.

REGIONINIO PARKO VEIKLOS EKONOMINIAI PAGRINDAI

18. Regioninio parko žemė ir miškas valdomi ir naudojami Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų nustatyta tvarka.

19. Regioninio parko finansiniai ištekliai gali būti:

19.1. Lietuvos valstybės biudžeto lėšos;

19.2. Vilniaus miesto savivaldybės biudžeto lėšos;

19.3. valstybinio ir savivaldybės gamtos apsaugos fondų lėšos;

19.4. pajamos iš parko pažintinės rekreacinės, leidybinės, kultūrinės, ūkinės-komercinės ir kitos veiklos, savanoriški juridinių ir fizinių asmenų įnašai, kitos įplaukos.

20. Regioninio parko finansiniai ištekliai naudojami:

20.1. direkcijai išlaikyti;

20.2. regioniniam parkui tvarkyti, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms išsaugoti pagal tikslines programas;

20.3. mokslo tyrimams atlikti;

20.4. regioninio parko švietėjiškai bei auklėjamajai veiklai, pažintinei rekreacijai plėtoti, regioninio parko vertybėms, jų apsaugai populiarinti bei parkui reklamuoti;

20.5. ypač svarbioms nenumatytoms priemonėms vykdyti (stichinių nelaimių padariniams šalinti ir panašiai);

20.6. kitoms su regioninio parko veikla susijusioms priemonėms vykdyti.

REGIONINIO PARKO, KITŲ JURIDINIŲ IR FIZINIŲ ASMENŲ TEISĖS BEI PAREIGOS

21. Mokesčių bei paslaugų lengvatos fiziniams asmenims, gyvenantiems regioninio parko teritorijoje, taikomos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

22. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą regioninio parko teritorijoje juridiniai ir fiziniai asmenys gali verstis veikla, neprieštaraujančia regioninio parko tikslams ir uždaviniams.

23. Regioninio parko žemės naudotojai, kiti juridiniai ir fiziniai asmenys privalo laikytis veiklos apribojimų, nustatytų Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme bei kituose įstatymuose, regioninio parko planavimo schemeje ir kituose teritorijų planavimo dokumentuose, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, saugomų teritorijų nuostatuose bei kituose teisės aktuose.

24. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą žemės naudotojai negali trukdyti pažintiniais tikslais lankyti saugomų kraštovaizdžio kompleksų ir objektų.

25. Regioninio parko direkcija turi išimtinę teisę naudoti parko simbolius.

26. Juridiniai ir fiziniai asmenys, pažeidę šių nuostatų reikalavimus, traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.

Patvirtinta. Neteko galios nuo 1999-05-06

Priedo naikinimas:

Nr. [490](#), 1999-04-29, Žin. 1999, Nr. 39-1227 (1999-05-05), i. k. 0991100NUTA00000490

Patvirtinta. Neteko galios nuo 1999-05-06

Priedo naikinimas:

Nr. [490](#), 1999-04-29, Žin. 1999, Nr. 39-1227 (1999-05-05), i. k. 0991100NUTA00000490

Patvirtinta. Neteko galios nuo 1999-05-06

Priedo naikinimas:

Nr. [490](#), 1999-04-29, Žin. 1999, Nr. 39-1227 (1999-05-05), i. k. 0991100NUTA00000490

Patvirtinta. Neteko galios nuo 1999-05-06

Priedo naikinimas:

Nr. [490](#), 1999-04-29, Žin. 1999, Nr. 39-1227 (1999-05-05), i. k. 0991100NUTA00000490

Patvirtinta. Neteko galios nuo 1999-05-06

Priedo naikinimas:

Nr. [490](#), 1999-04-29, *Žin. 1999, Nr. 39-1227* (1999-05-05), i. k. 0991100NUTA00000490

Patvirtinta. *Neteko galios nuo 1999-05-06*

Priedo naikinimas:

Nr. [490](#), 1999-04-29, *Žin. 1999, Nr. 39-1227* (1999-05-05), i. k. 0991100NUTA00000490

Patvirtinta. *Neteko galios nuo 1999-05-06*

Priedo naikinimas:

Nr. [490](#), 1999-04-29, *Žin. 1999, Nr. 39-1227* (1999-05-05), i. k. 0991100NUTA00000490

VERKIŲ REGIONINIO PARKO NUOSTATAI

BENDROJI DALIS

1. Verkių regioninis parkas (toliau vadinama – regioninis parkas) įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I-2913, siekiant išsaugoti Žaliųjų ežerų gamtinius ir Verkių, Kalvarijų, Trinapolio apylinkių kultūrinius istorinius kompleksus, juos tvarkyti ir racionaliai naudoti.

2. Regioninio parko apsaugos ir naudojimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos apskrities valdymo įstatymas, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas, Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas, kiti įstatymai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, saugomų teritorijų nuostatai, nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos reglamentai, kiti Lietuvos Respublikos Vyriausybės teisės aktai bei šie nuostatai. Šiais dokumentais vadovaujamosi regioninio parko veikloje.

3. Regioninio parko teritorija tvarkoma pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą regioninio parko planavimo schemą ir parengtus bei nustatytą tvarka suderintus ir patvirtintus Vilniaus miesto bendruosius (detaliuosius) planus, nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymo, miškotvarkos, rekreacijos, kelių bei inžinerinių komunikacijų ir kitus projektus.

4. Regioninio parko teritorijoje nuosavybės teisė į žemę ir mišką atstatoma, žemė parduodama ar nuomojama įstatymų nustatyta tvarka.

5. Privatizuojamiems objektams, esantiems regioninio parko teritorijoje, taikomos Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos Privatizuojamų objektų, esančių valstybės saugomose teritorijose, naudojimo privalomosios sąlygos.

REGIONINIO PARKO PASKIRTIS, APSAUGA IR NAUDOJIMAS

6. Regioninio parko paskirtis yra:

6.1. išsaugoti Žaliųjų ežerų gilius dubaklonius, Neries šlaitus, Turniškės, Riešės ir Baltupio (Cedrono) upelių paslėnius;

6.2. išsaugoti kultūros paveldo vertybes, iš jų Verkių dvaro ansamblį su parku, senųjų tvenkinių sistema, senąją dvarvietę bei Kalvarijų kultūros kompleksą – Šv. Kryžiaus bažnyčią ir Kryžiaus kelią, Trinapolio vienuolyno ansamblį, istoriškai susiklosčiusių kelių trasas, jų aplinką;

6.3. išsaugoti gamtinės ekosistemos stabilumą, biotos komponentus, augalų rūšių, įrašytų į Lietuvos raudonąją knygą, augavietes;

6.4. atkurti sunaikintus ir pažeistus gamtos, kultūros kompleksus bei objektus;

6.5. atlikti mokslo tyrimus ir kaupti informaciją gamtosaugos, kultūros paveldo apsaugos ir kitose srityse;

6.6. sudaryti sąlygas plėtoti rekreacinę veiklą, pirmiausia pažintinį turizmą, poilsiavimą tam skirtose zonose bei vietose, numatytose regioninio parko planavimo scheme;

6.7. reglamentuoti ūkinę veiklą bei urbanizacijos plėtotę pagal regioninio parko planavimo schemą;

6.8. propaguoti gamtosaugos idėjas, materialinės ir dvasinės kultūros palikimą.

7. Regioninio parko teritorija pagal gamtos ir kultūros vertybes, jų pobūdį, apsaugos formas ir naudojimo galimybes skirstoma į konservacinę (draustiniai), apsauginę ir rekreacinę funkcines zonas.

8. Ūkinė, rekreacinė ar kita veikla negali prieštarauti šių nuostatų 6.1–6.3 punktuose nurodytiems regioninio parko uždaviniams, ja neleistina keisti parko kraštovaizdžio, teršti aplinkos, pažeisti ekologinės pusiausvyros.

9. Rengiamų teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai turi būti derinami su regioninio parko planavimo schemos sprendiniais.

Regioninio parko teritorijoje draudžiama suteikti naujus sklypus namų statybai. Statybos ir rekonstravimo darbai regioniniame parke gali būti vykdomi tik turint leidimą, išduotą įgaliotos statybos priežiūros tarnybos. Pastatai projektuojami, statomi ar rekonstruojami pagal teisės aktuose ir teritorinio planavimo dokumentuose nurodytus reikalavimus, atsižvelgiant į parko teritorijos architektūros savitumus (aukštumą, pobūdį, formas, tradicines statybines medžiagas) bei kraštovaizdžio pobūdį.

10. Organizuoti rekreacinę veiklą parke leidžiama tik suderinus tai su regioninio parko administracija ir Vilniaus miesto valdyba.

11. Statyti palapines, kurti laužus, važinėti ir statyti transporto priemonės leidžiama tik nustatytose vietose.

REGIONINIO PARKO VALDYMAS IR VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

12. Regioninio parko veiklą organizuoja regioninio parko direkcija (toliau vadinama – direkcija), priskirta Vilniaus miesto savivaldybės reguliavimo sričiai.

13. Direkcija yra biudžetinė įstaiga – juridinis asmuo, turi antspaudą su savo pavadinimu, sąskaitas banke bei savo simbolius. Direkcijos sudėtyje gali būti įsteigti gamtosaugos, kultūros vertybių apsaugos bei kiti skyriai, regioninio parko inspekcija, pažintinės rekreacijos centras. Direkcijos nuostatus tvirtina Vilniaus miesto valdyba.

14. Direkcijai vadovauja direktorius, kurį skiria Vilniaus miesto valdyba.

15. Direkcija:

15.1. organizuoja aplinkosauginę, pažintinę rekreacinę ir švietėjišką bei propagandinę regioninio parko veiklą, organizuoja ir vykdo mokslo tyrimus bei stebėjimus;

15.2. teikia, suderinusi su Aplinkos apsaugos ministerija, Vilniaus miesto valdybai tvirtinti regioninio parko tvarkymo tikslines programas;

15.3. tvirtina nustatytą tvarką suderintus regioninio parko simbolius;

15.4. tvirtina regioninio parko lankymo taisykles;

15.5. priima sprendimus dėl stojimo į nacionalines ir tarptautines organizacijas;

15.6. organizuoja informacinių centrų, gamtos ir kultūros vertybių ekspozicijų įrengimą;

15.7. pateikia Aplinkos apsaugos ministerijai, Vilniaus miesto tarybai bei Vilniaus apskrities valdytojo administracijai metinę savo veiklos ir regioninio parko būklės ataskaitą.

16. Vilniaus miesto valdyba teikia pasiūlymus dėl lėšų, kurių reikia regioninio parko veiklai organizuoti, kai rengiami Lietuvos valstybės biudžeto bei savivaldybės biudžeto projektai.

17. Regioninio parko teritorijos apsaugos ir naudojimo priežiūrą bei kontrolę pagal kompetenciją vykdo direkcija, aplinkos apsaugos agentūra, kultūros vertybių apsaugos kontrolės tarnyba, miškų bei statybų priežiūros inspekcijos, priklausančios atitinkamai Vilniaus miesto savivaldybės, Aplinkos apsaugos ministerijos, Kultūros ministerijos Kultūros vertybių apsaugos departamento, Miškų ūkio ministerijos bei Vilniaus apskrities valdytojo reguliavimo sričiai, taip pat Vilniaus miesto valdyba.

Svarbiausias regioninio parko problemas pagal kompetenciją gali nagrinėti ir teikti pasiūlymus dėl jų sprendimo Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų mokslinė konsultacinė taryba prie Aplinkos apsaugos ministerijos, Kultūros ministerija, Statybos ir urbanistikos ministerija, Žemės ūkio ministerija, kitos ministerijos, Vilniaus apskrities valdytojo administracija ir kitos valstybinės institucijos, taip pat Vilniaus miesto valdyba.

Vilniaus miškų urėdija valdo, naudoja, pagal miškotvarkos projektus saugo ir tvarko jai priskirtus regioninio parko valstybinius miškus.

REGIONINIO PARKO VEIKLOS EKONOMINIAI PAGRINDAI

18. Regioninio parko žemė valdoma ir naudojama Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų nustatyta tvarka.

19. Regioninio parko finansiniai ištekliai gali būti:

19.1. Lietuvos valstybės biudžeto lėšos;

19.2. Vilniaus miesto savivaldybės biudžeto lėšos;

19.3. valstybinio ir savivaldybės gamtos apsaugos fondų lėšos;

19.4. pajamos iš parko pažintinės rekreacinės, leidybinės, kultūrinės, ūkinės-komercinės ir kitos veiklos, savanoriški juridinių ir fizinių asmenų įnašai, kitos įplaukos.

20. Regioninio parko finansiniai ištekliai naudojami:

20.1. direkcijai išlaikyti;

20.2. regioniniam parkui tvarkyti, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms išsaugoti pagal tikslines programas;

20.3. mokslo tyrimams atlikti;

20.4. regioninio parko švietėjiškai bei auklėjamajai veiklai, pažintinei rekreacijai plėtoti, regioninio parko vertybėms, jų apsaugai populiarinti bei parkui reklamuoti;

20.5. ypač svarbioms nenumatytoms priemonėms vykdyti (stichinių nelaimių padariniams šalinti ir panašiai);

20.6. kitoms su regioninio parko veikla susijusioms priemonėms vykdyti.

REGIONINIO PARKO, KITŲ JURIDINIŲ IR FIZINIŲ ASMENŲ TEISĖS BEI PAREIGOS

21. Mokesčių bei paslaugų lengvatos fiziniams asmenims, gyvenantiems regioninio parko teritorijoje, taikomos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

22. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą regioninio parko teritorijoje juridiniai ir fiziniai asmenys gali verstis veikla, neprieštaraujančia regioninio parko tikslams ir uždaviniams.

23. Regioninio parko žemės naudotojai, kiti juridiniai ir fiziniai asmenys privalo laikytis veiklos apribojimų, nustatytų Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme bei kituose įstatymuose, regioninio parko planavimo schemoje ir kituose teritorijų planavimo dokumentuose, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, saugomų teritorijų nuostatuose bei kituose teisės aktuose.

24. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą žemės naudotojai negali trukdyti pažintiniams tikslais lankyti saugomų kraštovaizdžio kompleksų ir objektų.

25. Regioninio parko direkcija turi išimtinę teisę naudoti parko simbolius.

26. Juridiniai ir fiziniai asmenys, pažeidę šių nuostatų reikalavimus, traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.

Patvirtinta. Neteko galios nuo 1999-05-06

Priedo naikinimas:

Nr. [490](#), 1999-04-29, Žin. 1999, Nr. 39-1227 (1999-05-05), i. k. 0991100NUTA00000490

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [490](#), 1999-04-29, Žin., 1999, Nr. 39-1227 (1999-05-05), i. k. 0991100NUTA00000490

Dėl regioninių parkų nuostatų patvirtinimo